

**OSVRT NA FORUM-IZVEDBE
U DOMU ZA ODGOJ DJECE I MLADIH;**

ODJEL DOMSKOG TRETMANA, MUŠKA SKUPINA

PRVA FORUM IZVEDBA

DATUM IZVEDBE: 13.10.2015.

TEMA: Uvažavanje različitosti nasuprot diskriminaciji i isključivanju

BROJ PRISUTNIH ŠTIĆENIKA: 24

ODGAJATELJI: Vedran Romac i i Marijan Ručević

OPIS FORUM -MODELA

Scena socijalne diskriminacije i nepravdnog optuživanja “Krađa”

Ana ne želi u školu. Govori to susjedi Ljubici koja ne ide s njom u razred. Ona joj pokušava objasniti da mora ići, ali da pokuša ignorirati takvu situaciju. Prije škole Nika donosi cigarete i daje Saši, Saša je iznenađena. Odakle joj novac? Potrošila je od novca kojeg trebaju dati za izlet. U razredu, Saša i Nika razgovaraju i ismijavaju se Ani. Govore da smrdi, da je glupa i jadna, da je dobila jedinicu iz biologije, a barem bi ona trebala znati šta je pljesan, živi u pljesni i smrdi po pljesni. Uto dolazi nastavnik. Podsjeća ih da pripreme novac za izlet. Ana nema novaca i ne ide. Ostali daju novac, no Nika glumi da ga ne može naći. Uto Saša govori da su joj ga ukrali. Na pitanje tko bi ga mogao ukrasti, Saša objašnjava da se zna tko u razredu krađe, uvijek onaj koji nema. Saša prihvaća lažno optuživanje i obje prijateljice optužuju Anu. Ana se pokušava braniti, ali kad vidi da nema smisla, uvrijeđeno izlazi iz razreda.

INTERVENCIJE I PRIJEDLOZI ŠTIĆENIKA,

KRATKI OSVRT:

- iz lika Ljubice: osnaživanje i nuđenje pomoći kod učenja Ani
- nekoliko intervencija iz lika profesora: izbacivanje tlačiteljica iz razreda, pisanje jedinica, provođenje istrage da se utvrdi što se dogodilo, sve u smjeru davanja povjerenja Ani.
- razgovor profesora sa Sašom i njenim tatom - Saša se slomi kad shvati da će njena laž povući ozbiljne posljedice (uključivanje policije) sve prizna

Projekt: „TKO NE DJELUJE, SUDJELUJE!“

- intervencije iz lika Lucije (učenice iz razreda): podrška Ani u razredu, što ju osnaži da se zauzme za sebe.
- zanimljivo je bilo da nisu krađu i lažno optuživanje uopće imali u fokusu na početku izvedbe. Čini se kako je to njihova svakodnevnica te da to i ne primjećuju kao problem
- neke reakcije su bile tipične upravo za njihovo iskustvo doma - recimo pretraživanje džepova i traženje računa koje smo mi čitali kao iskustvo detektivskih serija, zapravo je način na koji se s njima postupa u domu (prema komentaru jednog od odgojitelja)
- zabrinjavajuće je da su neke intervencije koje smo mi otpisali kao magične (recimo da nastavnik upiše jedinicu ili neopravdani) postoje u njihovom iskustvu, što su potvrdili i oni i odgajatelji. To samo pokazuje da se oni susreću i s puno težim problemima samom činjenicom jer su označeni kao učenici iz “popravnog doma”
- aktivno je sudjelovalo nekoliko štićenika koji su predlagali intervencije i ulazili u likove, a nešto je više štićenika u publici samo komentiralo ne usuđujući se predložiti intervencije. Budući da se radi o prvoj izvedbi, štićenici se još moraju naučiti na ovakav način angažiranog rada i predati nam svoje povjerenje.

DRUGA FORUM IZVEDBA

DATUM IZVEDBE: 10.11.2015.

TEMA: Nepravедni autoritet

BROJ PRISUTNIH ŠTIĆENIKA: 20

ODGAJATELJI: nisu bili prisutni

OPIS FORUM-MODELA

Scena odnosa spram nepravédnog autoriteta “Markiranje”

Svi ućenici su u razredu, osim Maše. Profesor im objašnjava novo gradivo. Dolazi Maša bez isprike i kaže da je joj je autobus pobjegao. Profesoru nije pravo što kasni i ulazi bez isprike. Prokomentira kako su oćito svi drugi “glupi” kad dolaze na vrijeme. Nastavlja objašnjavati, razred sluša. Maši je dosadno i pokušava nasmijati Ivu. Imitira profesora i njegovu govornu manu. Ćitavo vrijeme podbada Anu. Profesor ju upozorava nekoliko puta, pa je prozove da odgovara. Maša zna sve odgovore, ali profesor to ne prihvaća I govori drugima da joj ne šapću, iako joj nitko ne šapće. Upisuje joj jedinicu. Maša protestira, ali ocjena je upisana.

Drugo jutro, ućenici čekaju profesora. Svima je dosadno i jedna od boljih ućenica, Lana, predlaže da markiraju. Većina se složi. Dogovor je da markiraju ili svi ili nitko. Svi odlaze iz razreda. Dolazi profesor u prazan razred. Zatećen je i ljut.

Sljedećeg dana, profesor dolazeći u razred počne tražiti krivca. Nitko se ne javlja. Svi su krivi. Profesor se obraća Maši i svaljuje krivicu na nju. Javlja se Lana i objašnjava da je ona predložila markiranje. I drugi potvrđuju. Profesor ne želi ni ćuti. Ne vjeruje joj. I dalje je siguran da je Maša pokretaćica i da je brane. Najavljuje ukor nastavnickog vijeća. Upisuje Maši još jednu jedinicu. Maša prijateljici dobaci da se ne vrijedi boriti jer je i onako gluh. Profesor njeno “gluh” ćuje kao “glup” i potjera ju iz razreda.

INTERVENCIJE I PRIJEDLOZI ŠTIĆENIKA,

KRATKI OSVRT

- štićenici su odmah prepoznali da je nastavnik nepravédno reagirao, ali su i prepoznali da je jedan od povoda takvog reagiranja nastavnika Mašino ponašanje
- nisu se pokušavali ovorenije suprotstaviti nastavniku, kao da su blokirani osobnim iskustvima nemoći u takvim situacijama u kojima im se ne vjeruje, pa su pokušali ići do ravnatelja

Projekt: „TKO NE DJELUJE, SUDJELUJE!“

- nekoliko su puta situaciju riješiti policijom, očito jedinim njima prepoznatljivim autoritetom
- pokušali su se i požaliti roditeljima, ali roditelje su igrali na način da nisu zaštitnički, da nisu ni prisutni kući (tata koji vozi kamion, nema ga danima, i govori sinu da mora ispraviti jedinicu, nema izvlačenja na nepravdu). Očito ne prepoznaju roditelje kao osobe kojima se mogu obratiti za pomoć, niti su ponudili recimo stručnu službu kao one koje bi mogli pitati za pomoć, kao ni ostale iz razreda - traže isključivo hijerarhiju i veći autoritet ili prihvaćanje nepravde, ispriku nastavniku, i korekciju svog ponašanja kako bi što manje bili na piku.
- ovo je savršen primjer kako sustav zapravo funkcionira na način da slomi volju i nametne hijerarhiju i disciplinu, potpuno gubeći iz vid činjenicu da je kao takav potpuno nepravdan, i da tražeći isto od svih od nekih traži puno više nego od drugih
- otvorilo nam se puno pitanja, tj. propitivanja nepravde sistema “jednakih mogućnosti” koji je na van egalitaran, jer od svijeta zahtjeva isto, ali zapravo pokreće spiralu da oni koji su u deprivilegiranom položaju, samo tonu dublje, a oni kojima je omogućen dobar start, guraju gore. Primjerice, svi trebaju biti na vrijeme u školi, no neke dovoze roditelji autom, a neki dolaze s drugog kraja grada i usput se moraju pobrinuti za mlađeg brata. Svi moraju imati napisanu zadaću, no neki imaju roditelje koji ih potiču da rade i s njima pregledavaju što su naučili, neki imaju obitelji (ako uopće jesu u obiteljima) kojima je to potpuno nevažno. Od svih učenika traži se lijepo izražavanje, neki kod kuće pričaju s roditeljima koji su visoko obrazovani, neki s roditeljima koji ne pričaju hrvatski uopće. Što ako se od svih traži da mirno sjede na satu, nekima je to prirodno, neki imaju adhd i to im predstavlja mučenje.
- stoga je i razumljiva reakcija jednog od štićenika koji je na pitanje: “Što biste vi napravili da ste u situaciji Maše?” odgovorio: “Uzeo bih stolicu i lupio profesora”

EVALUACIJA ANKETA

Anketni upitnik podjeljen je štićenicima nakon forum-izvedbe. Štićenicima je objašnjeno da anonimno, po vlastitoj procjeni, ocijene (od 1 do 5) nekoliko postavljenih tvrdnji kojima smo željeli dobiti uvid u zadovoljstvo održanom forum-izvedbom. Tvrdnje su se odnosile na mogućnost/istinitost predstavljene model-priče, zanimljivost rješenja koja su sami morali predložiti i prikazati, mogućnost učenja putem ovakvog načina rada (forum-kazališta), mogućnost rješavanja problema i sukoba s obzirom na iskustvo forum-igre, ocjena atmosfere i vlastite aktivnosti.

Ankete je ispunilo 16 štićenika prisutnih na izvedbi.

62% štićenika smatraju prikazanu forum-priču potpuno uvjerljivom/stvarnosnom, 24 % smatra je vrlo mogućom, tek manji broj štićenika smatra priču slabije uvjerljivom.

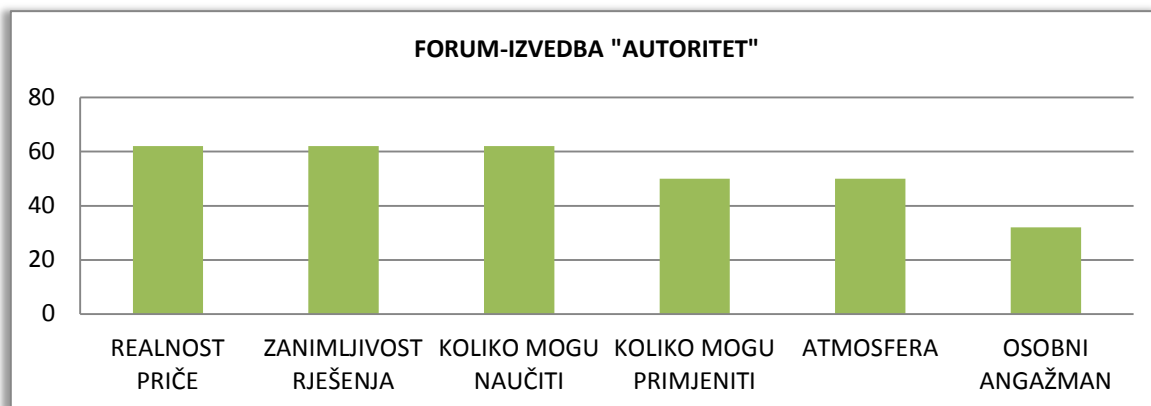
Projekt: „TKO NE DJELUJE, SUDJELUJE!“

Prikazana rješenja u priči također su velikom broju štičenika (62%) jako zanimljiva, 25% vrlo zanimljiva.

62% štičenika smatra da su putem ove izvedbe nešto naučili o prikazanom problemu, 25% ocjenjuje mogućnost učenja preko foruma vrlo dobrim.

50% štičenika sigurni su da im iskustvo foruma može pripomoći u rješavanju problema i sukoba vezanih u temu.

Atmosferom na forumu su iznimno zadovoljni (50% ocjenilo atmosferu s odličnim, 30% s vrlo dobrim), a vlastitu aktivnost ocijenili su (vrlo samokritično) najlošije. Tek 37% štičenika dalo si je odličnu ocijenu, 18% vrlo dobru, ali i 18% nedovljudnu. (napomena: grafički prikaz pokazuje samo odgovore ocjenjene s ocjenom 5)

TREĆA FORUM-IZVEDBA

DATUM IZVEDBE: 08.12.2015.

TEMA: Seksualno uznemiravanje/fizičko nasilje

BROJ PRISUTNIH ŠTIĆENIKA: 17

ODGAJATELJI: Luka Škrablin

OPIS FORUM MODELA

Scena seksualno uznemiravanje i fizičko nasilje “Parkić”

Scena se događa u subotu navečer, u parku. Maja je prekinula s dečkom prije 2 tjedna, i veseli se izlasku s frendicama. Sjede u parkiću I razgovaraju o tome te naprave nekoliko selfija. Maja primjećuje da u parkić dolazi Karlo. Pokazuje ga prijateljicama i govori da je to onaj s kojim se dopisivala na faceu. Eva je oduševljena jer je jako zgodan, Lucija je opreznija I kaže da je za njega čula, da je jako pokvaren i samo iskorištava djevojke.

Karlo dolazi s prijateljom Ivanom. Primjećuje Maju i govori prijatelju da je to ta “mala” s kojom se dopisuje. Ivan ga provocira. Sugerira mu da ne može valjda ostati na dopisivanju. Karlo u obrani svoje “muškosti” kaže kako će već večeras biti s njom.

Prilazi joj. Govori joj kako mu se sviđa. Dodiruje ju. Ona se odmiče i odlazi natrag prijateljicama, Maja je nesigurna. Karlo joj se jako sviđa, ali joj je možda malo prenapastan. Eva ju potiče, govoreći da je divan I da se neće za njega udat, a Lucija ju odgovara.

Karlo je ponovo zove sa strane. Postaje jos nametljiviji posebice zato jer se treba dokazati prijatelju I za njega ne, ne znači ne. Kad ju počne stiskati uz sebe i dirati po stražnjici, Maja ga odgurne. Karlo pada na pod, a Eva i Lucija se smiju. On poludi od bijesa jer je osramoćen i ošamari Maju.

Projekt: „TKO NE DJELUJE, SUDJELUJE!“

INTERVENCIJE I PRIJEDLOZI ŠTIĆENIKA,

KRATKI OSVRT

- Intervencija iz prijatelja Ivana koji Karla ne nagovara, već prihvaća da će Karlo sutra ići na sastanak s Majom. Karlo se nema potrebu dokazivati te se ostaje družiti s Ivanom
- Intervencija iz Ivana koji predlaže da i on upozna djevojke i sa se svi zajedno druže. I iako se Lucija nećka, ona voli piti bijelu kavu, pa pristine i ona na zajedničko druženje
- Iz lika Maje intervencija razgovora nasamo. Maja moli Karla da malo popričaju i odmah ga pita koliko ima godina, prenerazi se kad čuje da ima tri godine više od nje! Ona s tak starijim dečkom ne može izaći jer što bi joj rekli roditelji. Iako je Karlo pokušava nagovoriti, ona ne popušta. Čak napominje i da joj je prijateljica Lucija napomenula da je on grozan tip jer da preko face-a mami cure, a onda ih ostavi (scenu su vidjeli samo jednom, čini mi se, i jako dobro upamtili). Moramo napomenuti i to da im je ulaženje i glumljenje ženskih likova išlo kao da stalno to rade, bez imalo nelagode, predomišljanja...
- Iz lika Eve; Eva gleda, prati što prijateljica radi s tek upoznanim dečkom. U trenutku jad je on prenasrtljiv, ustaje u obranu Maje i odvlači je od njega.
- Prijedlog Evi nek se ne smije kad Karlo padne. Jer to nije ni pristojno niti smiješno.
- Iz Majinog lika, odlazak na kraći razgovor s Karlom u kojem mu objašnjava da je on malo prestar za nju. Vraća se prijateljicama, Eva joj govori da je luda da propušta takvog zgodnog frajera i da bi onda ona bila s njim. E sad Maja Evu štiti jer to nije dobra ideja, on je prestar!
- Maja nakon šamara zove roditelje i policiju. I do ovog grupe jako teško dodju. Gotovo nikad se ne sjete mogućnosti prijave.
- zanimljivo je da štíćenici niti u jednom trenutku nisu doveli u pitanje Majino ponašanje, što se kod igranja ove scene često događa. Prepoznali su tlačenje i nisu doveli u pitanje koliko je sam potlačeni doprinjeo svom tlačenju. Najčešće grupe smatraju da su oboje krivi, da je Maja izazivala Karla, da ne može prvo htjeti biti s njim, pa se onda predomisli...

EVALUACIJA ANKETA

Anketni upitnik podjeljen je štíćenicima nakon forum-izvedbe. Štíćenicima je objašnjeno da anonimno, po vlastitoj procjeni, ocijene (od 1 do 5) nekoliko postavljenih tvrdnji kojima smo željeli dobiti uvid u zadovoljstvo održanom forum-izvedbom. Tvrdnje su se odnosile na mogućnost/istinitost predstavljene model-priče, zanimljivost rješenja koja su sami morali predložiti i prikazati, mogućnost učenja putem ovakvog načina rada (forum-kazališta), mogućnost rješavanja problema i sukoba s obzirom na iskustvo forum-igre, ocjena atmosfere i vlastite aktivnosti.

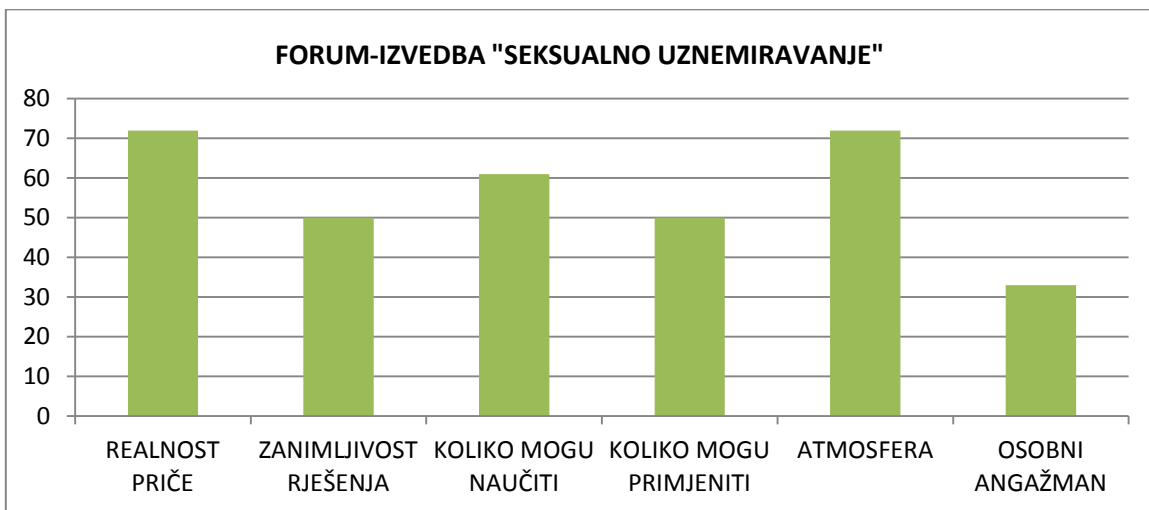
Projekt: „TKO NE DJELUJE, SUDJELUJE!“

Ankete je ispunilo 17 štićenika prisutnih na izvedbi.

72% štićenika prepoznaje temu kao istinitu, stvarnosnu, a njih 27% ocjenjuje je s vrlo dobrim.

50% štićenika smatra viđena rješenja iznimno zanimljivima, a 33% ih ocjenjuje sa vrlo dobrim. Njih 61% smatra da su nešto naučili iz ove forum-izvedbe, ali i 16% misle da nisu ništa naučili. Također, 50% ocjenjuje da će im iskustvo izvedbe pomoći u rješavanju sličnih situacija. 72% štićenika iznimno je zadovoljno atmosferom na radionici, a njih 33% zadovoljni su svojim učestvovanjem.

U kategoriji „posebno mi se je/nije sviđelo“, štićenici su izdvojili da im se nije sviđelo fizičko nasilje nad djevojkom. Također, jedan od štićenika napisao je „Možete li ponovno doći i naučiti nas komunicirati.“

ČETVRTA FORUM-IZVEDBA

DATUM IZVEDBE: 12.01.2016.

TEMA: Nasilje u vezama

BROJ PRISUTNIH ŠTIĆENIKA: 20

ODGAJATELJI: Luka Škrablin

OPIS FORUM- MODELA

Scena nasilja u vezama “Ali on me voli”

Kći razgovara na mobitel s dečkom. Mama je prisutna i dok razgovaraju daje joj znak da ga pozove na ručak. Kći nevoljko pristaje. Govori mu da je nakon posla isla kući. Sigurno! Ne, nije išla nigdje drugdje. Javila mu se čim je stigla. Kad završava razgovor majka komentira da je sigurno jako zaljubljen u nju kad prati svaki njezin korak, da je u ljubavi uvijek prisutna ljubomora, to tak ide. Ona kaže mami da je od sutra na djete. On kaže da se malo zbucala.

Drugi dan, ona s novom kolegicom na poslu. Pričaju. Kolegica je nova u gradu i moli ju da ide s njom navečer na piće u klub. Ona baš i nije sigurna jer ima momka. Kolegici nije jasno u čemu je onda problem. Dolazi on. Sumnjičavo promatra prijateljicu i govori joj da ide van večeras s dečkima. Pita ju zašto je obukla taj šos, prekrtak je. Kome se pokazuje? Valjda je lijepa za njega ne za nekog drugog. Odlazi. Kolegica je malo u čudu i kaže joj da se ne slaze s njim. Ona ga opravdava, da inače stvarno nije takav.

U klubu njih dvije i njena stara prijateljica. Pričaju, zabavljaju se. Ona gleda na mobitel koliko je sati i shvati da joj se mobitel ugasio. Vidno se uznemiri, jer ukoliko ju je on zvao nije ju mogao dobiti. Ugleda ga u klubu. On bijesno dolazi do nje i grabi ju za ruku, odvlaci na stranu. Pita gdje joj je mob, ona se opravdava. Kaze joj da umukne, da on govori. Da je kurva. Stara prijateljica ga pokušava smiriti, ali ga se vidno boji. Upada kolegica. Kaze djevojci da ušutka tu kuju jer ce joj razbiti zube i da je ista kurva kao i ona. Hvata ju za vrat/kosu i tjera kući.

INTERVENCIJE I PRIJEDLOZI ŠTIĆENIKA,

KRATKI OSVRT

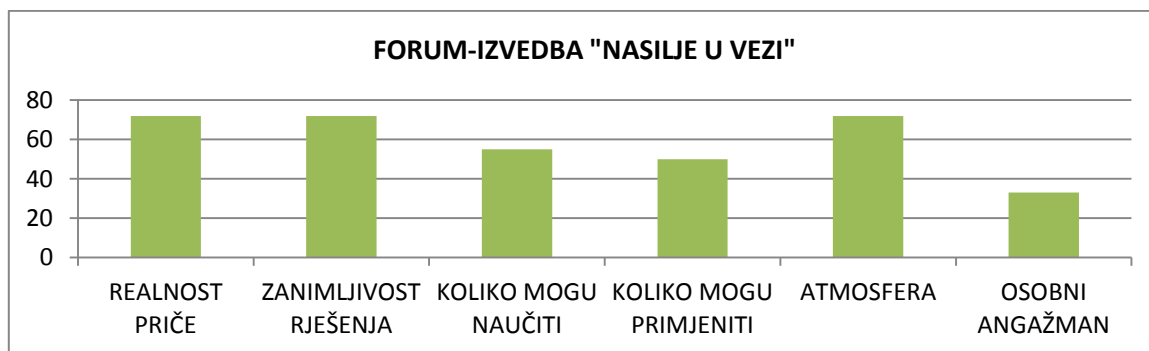
- prijateljica govori potlačenoj da ponašanje njenog dečka nije normalno; da joj on ne može braniti gdje će ići i kako će se oblačiti
- intervencija iz lika potlacene da zove dečka na večeru, kako bi se smirio jer mu se nije javila i nek razgovara s njim
- intervencija iz lika potlačene da ga pita zašto mu smeta kako se oblači, ako mu to smeta neka ode, jer ona ne želi biti s takvim dečkom koji će joj naređivati, na kraju ga ostavlja
- intervencija iz lika potlačene; razgovara s njim i kaže mu „Ja ne ovisim o tebi, mogu živjeti i bez tebe ako me ne prihvaćaš ovakvu kakva jesam!“
- intervencija- zvanje zaštitara u klubu
- zvanje policije zbog nasilja

EVALUACIJA ANKETA

Anketni upitnik podjeljen je štíćenicima nakon forum-izvedbe. Štíćenicima je objašnjeno da anonimno, po vlastitoj procjeni, ocijene (od 1 do 5) nekoliko postavljenih tvrdnji kojima smo željeli dobiti uvid u zadovoljstvo održanom forum-izvedbom. Tvrdnje su se odnosile na mogućnost/istinitost predstavljene model-priče, zanimljivost rješenja koja su sami morali predložiti i prikazati, mogućnost učenja putem ovakvog načina rada (forum-kazališta), mogućnost rješavanja problema i sukoba s obzirom na iskustvo forum-igre, ocjena atmosfere i vlastite aktivnosti.

Ankete je ispunilo 18 štíćenika prisutnih na izvedbi.

72% štíćenika ocijenilo je uvjernjivost/istinitost teme s odličnom ocjenom. Isto toliko ih smatra da su ponuđena rješenja zanimljiva. 55% štíćenika smatra da su nešto naučili, a što im može pomoći u prevladavanju ili rješavanju sličnih situacija. 72% ih je zadovoljno atmosferom na radionici, a njih 33% svojim aktivnošću.

PETA FORUM-IZVEDBA

DATUM IZVEDBE: 09.02.2016.

TEMA: Nasilje putem interneta - Cyberbullying

BROJ PRISUTNIH ŠTIĆENIKA: 20

ODGAJATELJI: Ankica Brigljević, voditeljica Doma

OPIS FORUM -MODELA

Scena Cyberbullyinga “Školske kuje”

Prije početka sata, Kristina najboljoj prijateljici Lani pokazuje svoju novu profilnu fotku na Facebooku. Lana je oduševljena njenom novom haljinom i štiklama koje joj je mama kupila za vjenčanje na kojem su bile. Lana ispituje kako je tako dobro ispala da se sve vidi i sprijeda i straga. Kiki joj objašnjava da se fotografirala ispred ogledala. U razredu su i Vedran i Bruno. Djevojke im pomalo idu na živce i smiju im se i imitiraju ih. Bruno komentira da ne može otvoriti Face, a da ne naleti na njihove fotke. Vedran mu pokazuje novost. Kiki je postala popularna, njena je fotografija izašla na grupi "Školske kuje". Jako im je to zabavno i Bruno oduševljeno grupu pokazuje Kristini. Djevojke su šokirane. Čitaju strašne komentare na fotografiju, ne znaju što da rade, tko je to postavio?

Isto poslijepodne na Facebooku se odigrava verbalno nasilje. Kristini se ismijavaju, rugaju uz mnoštvo seksualnih aluzija. Jedina je Lana pokušava braniti. Kiki je obeshrabrena, skršena, osramoćena. Pokušava objasniti majci o čemu se radi. Majka ništa ne razumije, uostalom žuri se na sastanak. Valjda je nešto uče u toj školi, pa može i sama to srediti.

Drugi dan u školi, Lana tješi Kristinu, Bruno se čudi zašto je tako uznemirena, nije joj ni dlaka s glave pala, to je i tako samo Facebook. Vedran se čudi, što sada “drami”, pa šta ako svašta pišu.... Na pitanje, što da napravi, Vedran joj samo uzima mobitel i gasi.

INTERVENCIJE I PRIJEDLOZI ŠTIĆENIKA,

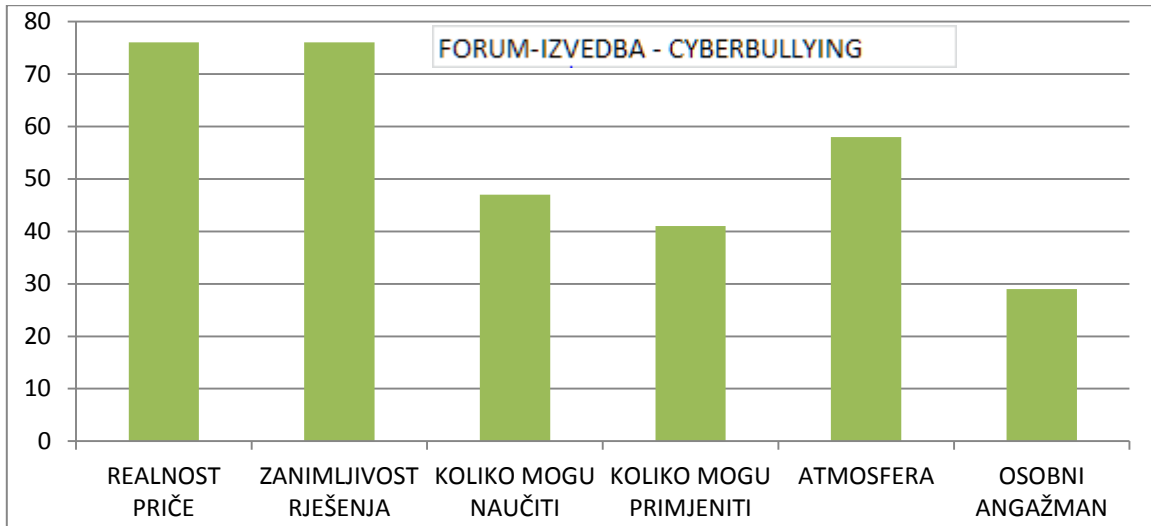
KRATKI OSVRT

- većina intervencija išla je na traženje krivca - tko je stavio sliku na internet? Dok su u dosadašnjim izvedbama više pokušavali pomoći potlačenom, ovdje su se jako koncentrirali na traženje krivca. Zanimljivo je da u samoj sceni krivac uopće nije prisutan, nepoznat je počinitelj i s tom se činjenicom nisu nikako mogli pomiriti. No, potvrdili su da je i to jako realno jer unutar nasilja putem interneta, često ne znamo tko je osoba koja stoji iza nekih nasilnih radnji/riječi.
- Prijavljivali su sliku/stranicu – upoznati su s postupcima prijave kao zaštite; Facebooku, prijava policiji
- intervenirali su iz lika mame koja je "odvojila vrijeme za problem", razgovarala je s Kiki i obećala joj pomoći, nazvati nekoga tko možda zna što treba napraviti
- Kiki je sama reagirala i zaprijetila prijavom stranice policiji, to je bila odlična intervencija jer je rezultirala prvom konkretnom akcijom - u sceni na Fejsu – Vedran (trol) je izašao iz grupe jer se prestrašio mogućnosti da se policija doista uključi
- iz lika prijateljice u razgovoru Vedrana i s Brunom postavili su pitanje "kako bi tebi bilo da si na njenom mjestu", pokušavajući ih time senzibilizirati
- štićenici misle da se to može dogoditi i dečkima, ali njima bi se ismijavali ako su debeli ili zbog rasizma.

EVALUACIJA ANKETA

Anketni upitnik podjeljen je štićenicima nakon forum-izvedbe. Štićenicima je objašnjeno da anonimno, po vlastitoj procjeni, ocijene (od 1 do 5) nekoliko postavljenih tvrdnji kojima smo željeli dobiti uvid u zadovoljstvo održanom forum-izvedbom. Tvrdnje su se odnosile na mogućnost/istinitost predstavljene model-priče, zanimljivost rješenja koja su sami morali predložiti i prikazati, mogućnost učenja putem ovakvog načina rada (forum-kazališta), mogućnost rješavanja problema i sukoba s obzirom na iskustvo forum-igre, ocjena atmosfere i vlastite aktivnosti. Ankete je ispunilo 17 štićenika prisutnih na izvedbi. (napomena: grafički prikaz pokazuje samo odgovore ocjenjene s ocjenom 5)

Projekt: „TKO NE DJELUJE, SUDJELUJE!“

ŠESTA FORUM IZVEDBA

DATUM IZVEDBE: 01.03.2016.

TEMA: Utjecaj/pritisak vršnjaka

BROJ PRISUTNIH ŠTIĆENIKA: 18

ODGAJATELJI: Tomislav Orsag

OPIS FORUM- MODELA

Scena vršnjačkog pritiska „Nisam ja kriv“

Dvojica mladića, Karlo i Krešo (Šokre) sjedi u parkiću i zabavlja se. Pjevaju, sviraju gitaru i čekaju trećeg kojeg su poslali "žicati" cigarete. Treći, najmlađi, Mika, vraća se s tri cigarete na koje "vođa" Krešo poludi i baci mu ih iz ruke. Još je zelen i glupast, "pizdica" koja ne zna uzeti nekom klincu kutiju cigareta. Prvo ga oboje vrijeđaju, a onda Karlo predloži da opljačkaju kiosk. Krešo je za, ali Miha ne želi, ali ne zna kako da to kaže. Strah ga je pokazati da je neodlučan i da radije ne bi, no važno mu je da je dio ekipe, da je kao oni, prihvaćen i voljen. Pritom, dečki mu indirektno i zaprijetu što će biti ako ne ide s njima. Dok Miha čuva stražu, dolazi policajca. Karlo i Krešo pobjegnu, a Miha policajac uhiti. U njemu prepoznaje potencijalno pristojno dijete zagrezlog u lošem društvu. Dolazi Mihina majka, usplahirena, zabrinuta i prestrašena. Policajac joj objašnjava u kakvim su okolnostima našli njenog sina. Miha uglavnom šuti. Ne želi izdati Krešu i Karla. Pokušava se opravdati da nije on kriv, da su ga nagovorili. Da nije ništa napravio. Policajac mu izriče prekršajnu prijavu.

INTERVENCIJE I PRIJEDLOZI ŠTIĆENIKA,

KRATKI OSVRT

- Štićenici su bili izrazito motivirani samom izvedbom i iskustvenom dimenzijom priče. Uz iznimno visoku energiju grupe, osjetilo se da priču percipiraju kao svoju, blisku, poznatu..
- početne intervencije iz lika policajca koji treba saslušati optuženog o tome što se dogodilo, a ne samo proglasiti krivim

Projekt: „TKO NE DJELUJE, SUDJELUJE!“

- intervencija iz policajca koji je puno uviđajniiji prema Miki, nagovara ga da kaže tko je bio s njim i tko je kriv, čak mu govori da će mu sve oprostiti. Svi su se složili da to nije realno, ali da je Mika kriv iako je nagovoren i da treba biti kažnjen.
- štićenik - mladić čiji je otac policajac, objašnjava da nije na policiji da utvrđuje što se dogodilo i odlučuje, nego samo treba sve papire poslati na sud
- pokušaji intervencije iz Mikina lika bile su zanimljive, više manje osjećala se nemoć njegove pozicije; Mika je pokušao razgovarati s "dečkima" i jasnije objasniti da pljačka nije dobra ideja, optužen je da se na njega ne može računati
- Kreši ide na živce i tjera ga kući, a oni odlaze opljačkati kiosk. U objašnjenju, potjerao ga je zato što je slab i jadan, a ne da ga zaštiti...ali onda su se složili i da bi ta intervencija bila dobra kad bi bila motivirana zaštitom Mike, jer je i onako neiskusna
- Mika objašnjava da ne želi pljačkat kiosk, ali ako treba može se potući sa skinsima
- Mika govori dečkima kako bi bilo da netko zatuče njihovu sestru ili brata (kod žicanja), intervencija završava svadjom i tučnjavom
- Mika predlaže da sviraju na Trgu i tako zarade za cigarete
- Mika poziva Krešu na razgovor i objašnjava mu da je, ovo što Karlo želi da rade, jako opasno, nije dobro... , kako bi bilo da popričaju sa Karlom, da osnuju drugu družinu...traži savezništvo u Kreši. Krešo se zamisli, ima 18 godina i puno "sranja" ne treba mu više
- štićenici po prvi puta žele ostati duže na izvedbi I vidjeti još potencijalnih rješenja.
- pitanja za razmišljanje: zbog čega dolazi do ovakvih situacija, tko utječe na mene i moje ponašanje, možemo li donositi odluke o tome hoćemo li neke utjecaje prihvatiti ili ne, što nam treba da ne budemo pod utjecaj vršnjaka? Koliku odgovornost imamo za vlastito ponašanje? Kako se dijeli krivnja u grupi?

EVALUACIJA ANKETA

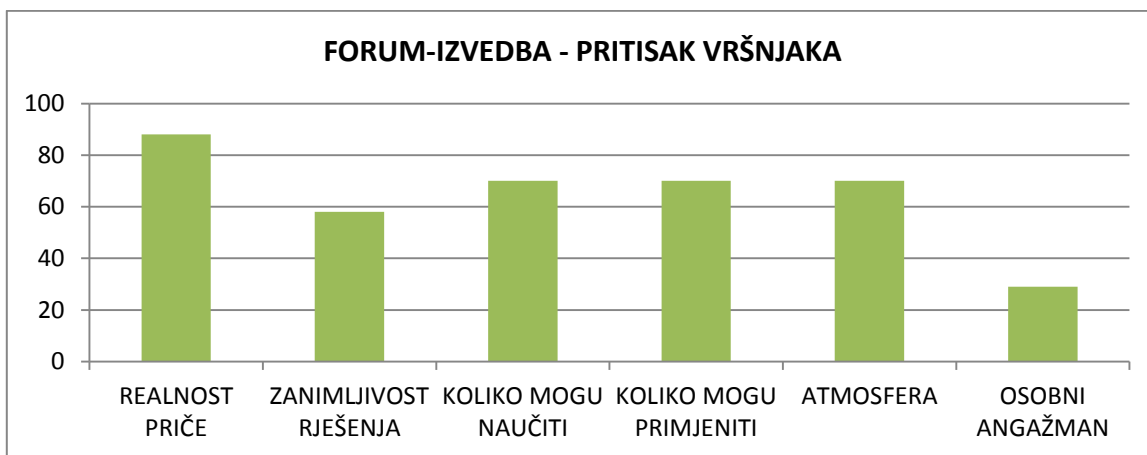
Anketni upitnik podjeljen je štićenicima nakon forum-izvedbe. Štićenicima je objašnjeno da anonimno, po vlastitoj procjeni, ocijene (od 1 do 5) nekoliko postavljenih tvrdnji kojima smo željeli dobiti uvid u zadovoljstvo održanom forum-izvedbom. Tvrdnje su se odnosile na mogućnost/istinitost predstavljene model-priče, zanimljivost rješenja koja su sami morali predložiti i prikazati, mogućnost učenja putem ovakvog načina rada (forum-kazališta), mogućnost rješavanja problema i sukoba s obzirom na iskustvo forum-igre, ocjena atmosfere i vlastite aktivnosti. Ankete je ispunilo 17 štićenika prisutnih na izvedbi. (napomena: grafički prikaz pokazuje samo odgovore ocjenjene s ocjenom 5)

Štićenici su priču prepoznali stvarnom u 88% (samo jedna četvorka) što ne iznenađuje budući da je iskustveno prepoznaju. Zanimljiva su im rješenja (58% ocjenjeno s ocjenom 5, 28% s ocjenom 4), no budući da su tijekom izvedbe priznali nemoć pri rješavanju takve

Projekt: „TKO NE DJELUJE, SUDJELUJE!“

situacije, pretpostavljamo da su željeli vidjeti više novih rješenja kojima se potlačeni izbori za sebe. 70% njih smatra da je nešto naučio iz prikazanih rješenja, te isto toliko ih smatra da im ona mogu pomoći u svakodnevnom životu, sličnim situacijama. Smatraju da je atmosfera bila jako dobra, a zanimljivo je da su tek njih 29% zadovoljni svojom aktivnošću, čak njih 35% dalo si je ocjenu nedovoljan.

SEDMA FORUM-IZVEDBA

DATUM IZVEDBE: 05.04.2016.

TEMA: Obiteljsko nasilje - klađenje

BROJ PRISUTNIH ŠTIĆENIKA: 19

ODGAJATELJI: Luka Škrablin

OPIS FORUM- MODELA

Scena obiteljskog nasilja "Slomljena ruka, ponovno"

Likovi: otac, majka, sin, susjeda i doktorica

1.scena: Mama i susjeda pričaju u stanu, sin je na mobitelu u blizini. Dolazi otac vidno uzrujan (izgubio je novce, mjesečnu plaću u Casinu na pokeru) i očigledno pokazuje bahat i nasilan stav prema ženi te sa sinom razgovara o klađenju. Nagovara, potiče sina i očekuje od njega da sastavi listić sa "sigurnim dobitkom" na nogometnoj utakmici kako bi na taj način vratio izgubljeni novac. Susjeda, umirovljena učiteljica, šokirano komentira pred majkom klađenje maloljetnog djeteta, no otac čuvši njen komentar, agresivno reagira te ona odlazi. 2.scena: Otac i sin gledaju neizvjesnu utakmicu na koju se sin, pod patronatom oca kladio. Majka je u pozadini. Kako momčad na koju se sin kladio gubi, otac sve više napada i vrijeđa sina. Nakon što se sin odlučio suprostaviti, otac kreće agresivno prema sinu i oni izlaze iz prostorije. Čuje se samo krik i udarac. U tom trenutku dolazi susjeda koja provjera je li sve u redu na što ju majka uvjerava da je, da nema nikakvih problema. 3. scena: Majka i sin u bolnicu. Doktorica pregledava slomljenu ruku. Majka i sin imaju neusklađene priče. Doktorica iz elemenata koje čuje i vidi može posumnjati da se radi o nasilju nad mladićem, ali ga samo šalje na rengen.

INTERVENCIJE I PRIJEDLOZI ŠTIĆENIKA,

KRATKI OSVRT

Nakon izvedene forum-priče uslijedio je kratak razgovor o viđenom te aktualizacija priče. Priča je štićenicima bila uvjerljiva, a problem realan i poznat; i problem obiteljskog nasilja i iskustvo klađenja. Štićenicima su ponovljena pravila forum- kazališta, sami su definirali uloge tlačitelja-potlačenog i trećih lica (pomagača) u priči. Razina njihove uključenosti bila je iznimna, a predložena rješenja problema u pričama konkretna, zanimljiva, kreativna. Putem intervencija zrcali se osobno iskustvo, ali i vrlo zrela razmišljanja o problemu. Primjerice, treba zvati policiju, kad policija dođe odvodi oca, također treba zvati i soc. skrb, oni se mogu

Projekt: „TKO NE DJELUJE, SUDJELUJE!“

pobrinuti za majku i sina. Zašto majka ne zaštiti sina? Zašto se ne rastavi....može se obratiti udrugama koje će joj pomoć....

- Susjeda Rajka naziva policiju nakon što shvati da se u stanu Horvatovih dešava nasilje. Moli policiju da ne kažu tko je pozvao. Policija odvodi oca. U istoj intervenciji sin govori sve policajcu i obračunava se s ocem budući da je majka, po njegovim riječima preslaba i ne može se suprotstaviti ocu.
- Odlaze na hitnu i govore, priznaju doktoru, doktor zove policiju
- Susjeda ozbiljno razgovara s majkom, moli je da zaštiti sina i nudi joj privremeni smještaj samo da otiđu od oca
- Susjed Rajko (promjenili spol), ulazi u stan i suprotstavlja se nasilniku, izvlači sina
- Majka želi pomoć od susjede. Susjeda moli oca da joj pomogne oko nekog kućanskog kvara, platit će mu, i smiruje situaciju svadje, predlaže da otac bude kućni domar budući da nema posla i pokuša na taj način zaraditi novac.
- sin se suprotstavlja ocu i govori mu da se ne želi kladiti
- majka govori ocu da je sin maloljetan i da se ne smije kladiti, moli susjedu za pomoć
- Štićenici su prvi puta tražili da produžimo forum za 20 minuta jer su željeli dodatno intervenirati

EVALUACIJA ANKETA

Anketni upitnik podjeljen je štićenicima nakon forum-izvedbe. Štićenicima je objašnjeno da anonimno, po vlastitoj procjeni, ocijene (od 1 do 5) nekoliko postavljenih tvrdnji kojima smo željeli dobiti uvid u zadovoljstvo održanom forum-izvedbom. Tvrdnje su se odnosile na mogućnost/istinitost predstavljene model-priče, zanimljivost rješenja koja su sami morali predložiti i prikazati, mogućnost učenja putem ovakvog načina rada (forum-kazališta), mogućnost rješavanja problema i sukoba s obzirom na iskustvo forum-igre, ocjena atmosfere i vlastite aktivnosti. Ankete je ispunilo 17 štićenika prisutnih na izvedbi. (napomena: grafički prikaz pokazuje samo odgovore ocjenjene s ocjenom 5)

Štićenici su priču prepoznali stvarnom u 84% (samo dvije četvorke i jedna trojka) što ne iznenađuje budući da je iskustveno prepoznaju, što su i pokazali u izvedbi. Zanimljiva su im rješenja (79% ocjenjeno s ocjenom 5, 15% s ocjenom 4). 84% njih smatra da je nešto naučio iz prikazanih rješenja, a čak 94% smatra da im ona mogu pomoći u svakodnevnom životu (primjenjivost) što je iznimno veliki broj, najveći do sada. Smatraju da je atmosfera bila jako dobra, a zanimljivo je da je 42% zadovoljno svojom aktivnošću, što možebitno pokazuje da ih prikaz ovakvih, prepoznavajućih situacija blokira u djelovanju baš zbog osobnog iskustva.

Projekt: „TKO NE DJELUJE, SUDJELUJE!“

VODITELJICA PROJEKTA:

Marija Šimoković Sikavica

FORUM-GRUPA SAVJETOVALIŠTA:

Josipa Lulić,

Sanja Radić,

Nikolina Stanišić,

Marko Krivić,

Gordan Rujevčan

VOLONTERKE NA PROJEKTU:

Doria Jukić,

Klara Tuđen

SUPERVIZIJA PROJEKTA:

Dajana Jurinčić

KOORDINACIJA I FINACIJSKO PRAĆENJE PROJEKTA:

Suzana Ritz

